

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเขตคลองสามวาสังกัด
กรุงเทพมหานคร
**The Administration of Student Caring System School in Khlong Sam Wa
District Under Bangkok Metropolitan Administration**

ภิญญาพัชร แจ่มเรือน¹, ธารินทร์ รसानนท์²
มหาวิทยาลัยพะเยา, ประเทศไทย

Pinyaphat Jeamruaen and Tharin Rasanond
University of Phayao, Thailand.
Email: wani23sweet@gmail.com¹, tharin.ra@up.ac.th²

Received: 24 October 2024; Revised: 04 December 2024; Accepted 18 December 2024

© The Author(s) 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวาสังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนเขตคลองสามวาสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 252 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ .67 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t test) และการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, การบริหาร, โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the administration of the student care and support system based on school teachers' opinions, and 2) to compare the administration of the student support system in schools in the Khlong Sam Wa District under the Bangkok

Metropolitan Administration according to teachers' perceptions, classified by educational level, work experience, and size of the educational institution. The sample group included 252 teachers from schools in the Khlong Sam Wa District, selected through stratified random sampling. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire with content validity ranging from 0.67 to 1.0 and a reliability coefficient of 0.99. The Statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One way ANOVA and testing for pairwise differences by Scheffé's method. The research results were as follows: 1) the study on the administration of the student care and support system revealed that teachers' opinions were at a high level overall and in each aspect. Ranked from highest to lowest mean, the aspects were: knowing students individually, preventing and solving student problems, promoting students, and student screening and forwarding, respectively. 2) Comparing the administration of the student support system in schools in the Khlong Sam Wa District under the Bangkok Metropolitan Administration, based on teachers' perceptions classified by educational level, work experience, and size of educational institution, showed no significant differences overall or in each aspect, except for the size of the school. The difference was statistically significant at the .05 level, with large schools having more robust student support systems compared to medium-sized and small schools.

Keywords: student support system, administration, school in Khlong Sam Wa District under Bangkok metropolitan administration

1. บทนำ

พระบรมราชาโฆวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 มีความตอนหนึ่งว่า “...เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการทำตัวเองให้ตกต่ำหรือเป็นปัญหาแก่สังคมประการใดแท้จริงต้องการจะเป็นคนดีมีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้นจำเป็นต้องอาศัยคำแนะนำ ควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง ในฐานะหน้าที่ที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านจะช่วยให้เขาได้มากที่สุดเพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุกๆ ด้านรองลงมาจากบิดามารดา...” (สำนักพัฒนาสุขภาพจิต 2546) จากพระบรมราชาโฆวาทแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเยาวชนและเนื้อแท้ของเยาวชนที่มีใช้คนไม่ดีแต่เพียงต้องได้รับโอกาสในการดูแลช่วยเหลือ พร้อมทั้งการอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม บทบาทของครูที่กล่าวมานั้นมิใช่เรื่องใหม่ แต่มีการปฏิบัติกันมาอย่างสม่ำเสมอและได้ดำเนินการมานานแล้ว นับแต่อดีตจนได้รับการยกย่องครูให้เป็นปูชนียบุคคล แต่เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบที่มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิค วิธีการ หรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแล้วความสำเร็จของงานย่อมเกิดขึ้นรวดเร็ว พร้อมกับประสิทธิภาพ ผลดีย่อมส่งผลกับทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

แผนการศึกษาแห่งชาติในช่วงพ.ศ. 2560 - 2579 ได้มีแนวคิดของการศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All) เพื่อให้ทุกคนในสังคมได้มีโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเด็กเล็ก นักเรียน ผู้ใช้ชีวิตทำงาน หรือผู้สูงอายุ เพื่อให้ทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความพร้อมและความสามารถ เพื่อมีความรู้ ทักษะ และเสริมสร้างคุณลักษณะที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตและเข้าสังคม แผนการศึกษานี้ยังเน้นการ

พัฒนาสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล อย่างเข้ากับความ ต้องการของตลาดแรงงานและการเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการพัฒนาตนเอง ครอบคลุม สังคม และชาติ อนาคตเชื่อมโยงของประเทศไทยอยู่ในพื้นที่นี้ด้วย นอกจากนี้ เราเคยเจาะจงว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

จากการรายงานของ สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2567) ได้นำเสนอ สถานการณ์ทางสังคม พบว่าวัยเด็กและเยาวชนมีปัญหาสุขภาพจิตที่น่ากังวลหลายเรื่อง โดยเฉพาะความเครียด ซึ่งมีสาเหตุหลักจากการเรียนและความคาดหวังด้านการทำงานในอนาคต และสถานะทางการเงินของ ครอบครัว นอกจากนี้ การกลั่นแกล้งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะซึมเศร้า ด้วยสภาพสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องปรับตัว เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กนักเรียนและเยาวชนในสังคมไทย นอกจากนี้ในปี 2559, สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญทั้งในด้านวิชาการและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้พวกเขาสามารถประสบความสำเร็จในการศึกษาและมีชีวิตที่มีคุณภาพ โดยจัดทำมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งของระบบ โดยมี Road Map เป็นกรอบการดำเนินงาน มาตรฐานดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม กำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และให้การประกันคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และนโยบายรัฐบาล และให้สถานศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องโดยมีมาตรการให้โรงเรียนทุกแห่ง ดำเนินการและ รายงานผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกสิ้นปีการศึกษา จากการสรุปรายงานผลการ ปฏิบัติงาน พบว่ายังมีปัญหาการดำเนินงาน อาทิ ครูผู้ปฏิบัติงาน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตาม ขั้นตอนต่างๆ ทำให้มีปัญหาในทุกด้านโดยเฉพาะด้านความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน ซึ่งปัญหานี้ยังพบว่า ขาดความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนด้วย (รายงานของฝ่ายการศึกษาเขตคลองสามวา เขตคลองกรุงเทพมหานคร 2566) ซึ่งต้องดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน นักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้าน ด้วยกระบวนการที่ถูกต้องเหมาะสมและทันการณ์ ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความสุข และ ปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการ การศึกษาของโรงเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน มีเครื่องมือที่เชื่อถือได้และมี มาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนให้โรงเรียนดำเนินการระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนพร้อมทั้งคณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งคณะกรรมการโรงเรียนชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เข้าใจดีขึ้น เกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน นำไปสู่การคัดกรองนักเรียนและการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม และพัฒนานักเรียน โดย

เน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เจอในระหว่างการศึกษา และให้แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและสามารถปรับปรุงตนเองได้ โดยผลการศึกษาจะช่วยสร้างแนวทางในการบริหารงานและดำเนินการให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสนับสนุนพัฒนาการของนักเรียนในทุกด้าน และเป็นแนวทางที่ดีให้ผู้บริหารโรงเรียนนำไปปรับใช้เพื่อปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 679 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 252 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2551) สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มโดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 64 คน ขนาดกลาง 95 คน และขนาดใหญ่ 93 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยศึกษาขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยเรื่องนี้ คือ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานการศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและการแก้ปัญหา และด้านการส่งต่อ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเขตคลองสามวา

สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวาสังกัดกรุงเทพมหานครโดยรวมและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean: M) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

4.3 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์แปรปรวน (One way ANOVA)

4. ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน เขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปรากฏการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและในแต่ละด้าน

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	n= 252		ระดับ
	\bar{X}	SD	
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.83	1.12	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.71	1.20	มาก
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	3.74	1.23	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน	3.81	1.17	มาก
5. ด้านการส่งต่อ	3.69	1.23	มาก
รวมเฉลี่ย	3.76	1.18	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76, SD = 1.18$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.83-1.12 รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน ($\bar{X} = 3.81, SD = 1.17$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} =$

3.69, SD = 1.23) ตามลำดับ

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัด กรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษาของครู ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้าน

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัด กรุงเทพมหานคร	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n=114)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=129)			
	M	SD	M	SD		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.80	1.14	3.87	1.10	-0.49	0.62
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.69	1.23	3.73	1.16	-0.29	0.77
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	3.68	1.26	3.81	1.20	-0.85	0.40
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน	3.71	1.19	3.92	1.14	-1.39	0.17
5. ด้านการส่งต่อ	3.61	1.27	3.80	1.18	-1.23	0.22
รวม	3.70	1.20	3.83	1.14	-0.86	0.39

หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 แสดงว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน โดยครูที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี มีระดับการรับรู้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

2.2. จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียนที่สังกัด ดังตารางที่ 3 – 4

ตาราง 3 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและในแต่ละด้าน

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น	ระหว่างกลุ่ม	3.179	2	1.589	1.269	0.283

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
รายบุคคล	ภายในกลุ่ม	311.977	249	1.253		
	รวม	315.156	251			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.329	2	0.664	0.460	0.632
	ภายในกลุ่ม	359.405	249	1.443		
	รวม	360.734	251			
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.715	2	0.857	0.563	0.570
	ภายในกลุ่ม	378.943	249	1.522		
	รวม	380.657	251			
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.992	2	1.496	1.098	0.335
	ภายในกลุ่ม	339.330	249	1.363		
	รวม	342.322	251			
5. ด้านการส่งต่อ	ระหว่างกลุ่ม	0.861	2	0.431	0.283	0.754
	ภายในกลุ่ม	379.306	249	1.523		
	รวม	380.167	251			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.739	2	0.870	0.626	0.535
	ภายในกลุ่ม	345.683	249	1.388		
	รวม	347.422	251			

หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ครูในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน มีการรับรู้ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและในแต่ละ

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	215.83	2	107.91	270.53	0.00
	ภายในกลุ่ม	99.33	249	0.40		
	รวม	315.16	251			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	250.33	2	125.16	282.29	0.00

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
	ภายในกลุ่ม	110.41	249	0.44		
	รวม	360.73	251			
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	259.73	2	129.86	267.40	0.00
	ภายในกลุ่ม	120.93	249	0.49		
	รวม	380.66	251			
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	208.20	2	104.10	193.25	0.00
	ภายในกลุ่ม	134.13	249	0.54		
	รวม	342.32	251			
5. ด้านการส่งต่อ	ระหว่างกลุ่ม	245.72	2	122.86	227.53	0.00
	ภายในกลุ่ม	134.45	249	0.54		
	รวม	380.17	251			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	235.47	2	117.74	261.88	0.00
	ภายในกลุ่ม	111.95	249	0.45		
	รวม	347.42	251			

หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ครูในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก มีการรับรู้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างจากครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก มีการรับรู้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน น้อยกว่าครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่อย่างมาก

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัด กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปราย ดังนี้

1. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.1 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวม และรายด้าน ดังนี้ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัด กรุงเทพมหานคร มีระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากในทุกด้าน เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนต่าง ๆ ในเขตคลองสามวาสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจเนื่องมาจากการ

ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนแต่ละคน เป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักนำความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งเป็นการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีการประสานความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เพื่อร่วมมือกันพัฒนานักเรียนอย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพ โดยยึดหลักของพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ศิวา ขุนขานาญ (2564)** ได้ทำการวิจัย การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า ครูมีการรับรู้ต่อการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัชภัค บุญเติมนิติกุล (2565)** ได้ทำการวิจัย การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พบว่า ครูมีการรับรู้ต่อการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา

2.1 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้าน จากการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน โดยครูที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี มีระดับการรับรู้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีซึ่งประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างดี ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการประสานงานที่ดีและระหว่างครูกับผู้ปกครอง เพื่อจะได้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความสุขและสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ทั้งนี้ครูประจำชั้นมีการเก็บข้อมูลประวัติขั้นพื้นฐานใน วันมอบตัว มีการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการร่วมกิจกรรม และมีการดำเนินกิจกรรมเยี่ยมบ้านที่ ทำให้ครูรู้ถึงชีวิต สังคม ความเป็นอยู่ของนักเรียนแต่ละคน ทราบชีวิตความเป็นอยู่และ สภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียน โดยการพบปะสนทนากับผู้ปกครองนักเรียน เป็นการแลกเปลี่ยน ความรู้ความคิดเห็น รวมถึงเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผู้บริหาร มีการกำหนดนโยบายให้เหมาะสมสอดคล้อง กับแนวทางการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมส่งเสริมที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามสนใจเต็มตามศักยภาพ เช่น การจัดตั้งชมรมดนตรี มีการให้ออกงานการแสดงงานสำคัญต่าง ๆ และยังมีวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้ ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หากิจกรรมที่ทำให้ใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ มีการประสาน

หน่วยงานภายนอก เช่น ครูแดร์ จากโครงการครูแดร์ (DRUG ABUSE RESISTANCE EDUCATION) โดยเป็นโครงการที่ประสานกำลังระหว่างตำรวจจากสถานีตำรวจเขต หอนงแวม โรงเรียนวัดอุดมรังสี ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เข้าแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ “ราษฎร์ - รัฐ ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด” อันเป็นแนวทางแก้ไขปัญหามีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ เช่น ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ เขตคลองสามวา ศูนย์สาธารณสุข 64 โดยมีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ที่พร้อมช่วยเหลือในการส่งต่อ มีการติดตามผลและ สรุปข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ศิวา ขุนชำนาญ (2564)** ได้ทำการวิจัย การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและในแต่ละด้าน จากการวิจัย พบว่า ครูในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการรับรู้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าเมื่อจำแนกตาม ระดับการศึกษาสูงสุด และ ประสบการณ์ทำงาน จะมีผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ครูและบุคลากรโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเหมือนกัน อาจเพราะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกคน ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ **ญาณิศา เยี่ยมสิริวุฒิ (2563)** ได้ทำการวิจัย การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564)** ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและในแต่ละด้าน จากการวิจัย พบว่า ครูในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก มีการรับรู้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างจากครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก มีการรับรู้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน น้อยกว่าครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่อย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนที่มีขนาดเล็กมีบุคลากรไม่เพียงพอกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยกว่าโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ รวมทั้งครูมีหน้าที่รับผิดชอบงานสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเต็มที่ โรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความพร้อมทั้งในเรื่องของบุคลากรที่จะเข้ามารับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยตรงและความพร้อมในด้านของงบประมาณสนับสนุนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก จากความหลากหลายของ

ปัญหา จำนวนนักเรียนยังมีมากก็จะยิ่งทำให้ความหลากหลายของปัญหาที่พบกับนักเรียนยิ่งมากขึ้นตามไปด้วย ทั้งปัญหานักเรียนยากจนปัญหาเศรษฐกิจทางครอบครัว การย้ายถิ่นฐาน ปัญหายาเสพติด ปัญหาครอบครัวหย่าร้าง ปัญหานักเรียนตั้งครรภ์ก่อนวัย รวมไปถึงความหลากหลายของอาชีพผู้ปกครอง ทำให้ต้องทิ้งให้ลูกอยู่บ้านเพียงลำพัง จากปัญหาดังกล่าวทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ระบบการดูแลช่วยนักเรียนทั้ง 5 ด้าน จึงถือว่ามีความสำคัญและจำเป็นในการดูแลนักเรียนได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิพงษ์ พันธิวา (2563) ได้ทำการวิจัย สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งต่อ และการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

6. ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก แต่ด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงควรมีการสร้าง ความเข้าใจ เรื่องการส่งต่อให้กับบุคลากรและผู้ปกครองเพื่อดำเนินการส่งต่อนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ เช่น การเข้ารับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชุมเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาของนักเรียนอย่าง ที่ต้องและเหมาะสมและควรมีการชี้แจงผู้ปกครองให้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการส่งต่อนักเรียนเพื่อแก้ไข ปัญหา มีการ ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรภายนอกเพื่อให้มีการช่วยเหลือดูแลนักเรียนได้ถูกต้องต่อไป

2. ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี มีระดับการรับรู้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ดังนั้นผู้บริหารในสถานศึกษา ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการสร้าง ความเข้าใจ มีการกำหนดแนวทางในการที่ชัดเจน ให้ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างดี ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการประสานงานที่ดีและระหว่างครูกับผู้ปกครอง เพื่อจะได้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความสุขและสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้บริหารโรงเรียนในเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน มีทำการประเมินระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ แล้วนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขกระบวนการบริหารงานของโรงเรียนต่อไป
2. ควรมีการศึกษาวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ในเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2551). *คู่มือการสร้างคู่มือช่วยการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับบุคลากรสถานศึกษาและบุคลากรสาธารณสุข*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2554). *คู่มือครูพิจารณาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ : ยูเร็นสอิมเมจกรุ๊ป.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2552). *คู่มือครูสำหรับช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิต*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข
- ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี*. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ติน ปรัชญาพฤทธิ. (2551). *การบริหารการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชภัค บุญเต็มนิติกุล. (2565). *การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ*. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม.มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ณัฐกานต์ รักษา. (2564). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคลองท่ามะราชบุรีรังสรรค์*.
- พิมพ์ชนก สังข์สี. (2565). *แนวทางการส่งเสริมการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี*. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม.มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, กรุงเทพฯ.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : ทิพยวิสุทธี.
- ศิริ ถีอาสา. (2557). *เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา = Benchmarking, balanced scorecard and learn six sigma*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชัชวาล จาเนกภูธ. (2564). *แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดประดู่ทรงธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*.

- วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
หน่วยศึกษานิเทศก์. (2559). *สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, คู่มือแนวทางการสร้างระบบดูแล สุขภาวะทาง
ใจของนักเรียนและครู*. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ
:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์. (2559). *คู่มืออบรมหลักสูตรวิทยากรระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนที่มีความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง
- สัมมา ธรณิธย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.